

СУЧАСНИЙ ДОСВІД ВЕДЕННЯ ВІЙНИ У ВНУТРІШНІХ МОРЯХ

Капочкіна М.Б.¹, Соколовський Р.В.¹, Сарай В.В.²,

¹НДЦ ЗС України "Державний океанаріум" Інституту ВМС НУ "ОМА", м. Одеса

²Військовий інститут танкових військ НТУ «ХПІ», м. Харків

Стратегія розвитку ВМС ЗС України 2035, була розроблена у мирний час, коли у ВМС України не було практичного досвіду ведення війни на морі в географічних умовах внутрішнього моря. Зазначена стратегія на першому етапі передбачала розбудову корабельного складу ВМС України у якості «москітного» флоту (малі броньовані артилерійські катери), а у подальшому планувалася будівництво кораблів класу корвет. Корвет має на озброєнні протикорабельні ракети, торпеди, систему захисту від торпед, артилерійську установку, зенітно-ракетне озброєння. Розбудова підводного флоту не планувалася. Задіяння таких засобів ПЧБ, як ударні підводні безпілотні апарати не планувалися. Головним засобом ПМО вважалися мінні тральщики.

Перший військовий досвід застосування «москітного» флоту в умовах внутрішнього Азовського моря, в умовах його блокади катерами ФСБ РФ виявився негативним. Негативним був бойовий досвід застосування МБАК проти авіації і надводних кораблів РФ під час розвідки боєм у Керченській протоці. В результаті широкомасштабного вторгнення РФ в Україну корабельний і катерний флот було втрачено так, як це відбулося під час війни РФ проти Грузії у серпні 2008 р. Аналізуючи практичний досвід застосування у Чорному морі кораблів класу корвет і нижче, слід зазначити, що без системи ППО корабля класу крейсер, кораблі зазначених типів є вразливими і неефективними. Практичний досвід показав і вразливість для протикорабельних ракет і кораблів класу крейсер. Війна РФ проти України у Чорному морі показала, що флот може бути ефективним лише за умов контролю проток Босфор та Дарданели. Ведення морської війни РФ проти України у виключній економічній зоні України у Чорному морі, ширина якої не перевищує 300 км показала вразливість і неефективність застосування надводного флоту. У той же час, високу ефективність показала підводний сегмент – підводні човни та мінні загородження.

Вразливість надводних кораблів ЧФ РФ була досягнута шляхом застосування з берегу протикорабельних ракет «Нептун» та «Гарпун». Слід зазначити, що головною вимогою для берегових протикорабельних ракетних пускових установок є їх маневреність. Для оцінки маневреності РСЗВ на колісній та гусеничній базі було досліджено практичний досвід застосування M142 HIMARS та Mars II, які призначені для застосування тактики «стріляй-і-тікай». Вважається, що M142 HIMARS на колісному шасі має підвищену мобільність у порівнянні з гусеничною Mars II. Але маневреність M142 HIMARS забезпечується наявністю автомобільних шляхів. Тому, для географічних умов півдня Одеської області, звідки доцільно застосовувати протикорабельні ракети і де немає розгалуженої мережі автомобільних шляхів, для берегового застосування протикорабельних ракет «Нептун» та «Гарпун» вважається доцільним застосування гусеничний варіант платформи.